Dosarul nr. 5r-4476/2023

4-23101599-12-5r-14072023

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

16 octombrie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani

Instanța compusă din:

Preşedintele şedinţei, judecător Tudor Stambol

Grefier Cătălina Rașcovschi

În lipsa:

Contravenientului Ion Bordian

Agentului constatator Ion Ursu

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Bordian Ion** (născut la *****, IDNP *****, domiciliat în *****) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 059061 din 01.07.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator DP „Centru” a INSP al IGP – Ion Ursu din 01.07.2023, Bordian Ion a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 236 alin. (1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 01.07.2023, la ora 01:32 min., conducând automobilul de model „*****” cu n/î ***** în mun. Chișinău, str. C. Negruzzi 1, a ignorat regimul de viteză prin localitate de 50 km/h, deplasându-se cu viteza de 67 km/h, încălcând prevederile pct. 47 din RCR.

La data de 04.07.2023, Bordian Ion a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 059061 din 01.07.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, constatările agentului nu corespund realității. Susține propria afirmație, deoarece la data de 01.07.2023, ora 01:30, conform vitezometrului conducea automobilul „*****” cu viteza de 55-60 km/h. Totodată, i s-a incriminat de către agentul constatator Ursu Ion că ar fi condus automobilul cu viteza de

67 km/oră pe o porțiune de 50 km/h, ceea ce nu corespunde realității. A solicitat colaboratorului INSP să-i arate cu ce dispozitiv de tip radar a constatat depășirea vitezei, să-i arate certificatul de standardizare și verificare a dispozitivului, să-i arate proba foto sau video a presupusei încălcări, foaia de parcurs privind dislocarea echipajului vizat pe acest tronson de stradă în vederea documentării cazurilor de încălcare a vitezei de circulație. Din păcate, agentul constatator a refuzat să-i prezinte atât proba foto/video cât și careva din actele solicitate. Astfel, nefiindu-i prezentată vreo probă precum că ar fi încălcat viteza, de către agentul constatator Ursu Ion i s-a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenția prevăzută de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, pe care eu din motivele menționate mai sus a refuzat să-l semneze. La fel, refuzul a fost întemeiat prin neacordarea posibilității să fie asistat de apărător și posibilitatea să-și consemneze obiecțiile la acțiunile agentului constatator. Corespunzător, agentul constatator a întocmit de unul singur procesul - verbal, după care a solicitat unui martor care s-a oprit la fața locului să consemneze actul întocmit. Martorul Scutaru Marius-Adrian, poate confirma instanței că, și la acel moment prezenta obiecțiile și dezacordurile menționate mai sus. De menționat, că de către agentul constatator au fost încălcate prevederile art. 443, alin. (l), lit. (c) Cod contravențional la întocmirea procesului-verbal contestat și anume: procesul verbal cu privire la contravenție nu conține date concrete despre ocupația contravenientului. Totodată, agentul constatator a încălcat prevederile art. 443, alin. (l), lit. (g) Cod contravențional, deoarece acesta nu i-a oferit contravenientului posibilitatea de a-și exprima obiecțiile și probele în apărarea sa. În formularul tipizat, din timp pregătit al procesului-verbal este acordată contravenientului o rubrică de obiecții și declarații, întinsă pe o jumătate de rând, pe suprafața căruia este imposibil să formulezi careva obiecții. De la el ca contravenient nici măcar nu s-a cerut prezentarea căror va probe în vederea confirmării poziției de apărare, nu i s-a acordat nici cel mai scurt timp în acest sens, imediat după întocmirea procesului-verbal la 01.07.2023 ora 01:33, contravenientului i-a fost deja adusă la cunoștință și decizia de sancționare, la 01.07.2023, ora 01:45, nu i s-a explicat și nu a știut că în cadrul unui proces contravențional pornit în privința sa, poate fi asistat de un apărător ales, la rubrica prezenței apărătorului fiind consemnat de către agentul constatator că nu a solicitat serviciile apărătorului, ceea ce nu este adevărat. Acestea reprezintă încălcări flagrante ale dreptului contravenientului, mai ales, că legislația contravențională în materia probatoriului, este în egală măsură aplicabilă ca și cea procesual-penală, prin prisma prevederilor art. 425 alin. (7) Cod contravențional. De către agentul constatator au fost încălcate și prevederile art. 443 alin. (5) Cod contravențional care prevede că „Procesul-verbal se semnează pe fiecare pagină de agentul constatator, de contravenient și de victimă când există”. Procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința sa nu a fost semnat de către el și nici de către Ursu Ion pe partea verso, pagina respectivă conținând de fapt toate drepturile sale, cu acestea din păcate a făcut cunoștință abia când a ajuns acasă, după întocmirea procesului-verbal. Omisiunile ce vizează probatoriul și încălcarea dreptului la apărare subsemnatului Ion Bordian poate influența examinarea obiectivă a contestației de către instanța de judecată, deoarece nu este clar, care e latura obiectivă nemijlocită a contravenției incriminate, care e forma de comitere a contravenției

prevăzute la art. 236 alin. (1) Cod contravențională, iar alegațiile indicate de agentul constatator în procesul-verbal contestat poartă un caracter declarativ, conform circumstanțelor oglindite în procesul verbal emis de agentul constatator, alte probe în acest sens nefiind dobândite și anexate. Mai mult ca atât, agentul constatator în cazul din speță a încălcat clar cerințele art. 443[1] Cod contravențional.

În ședința de judecată contravenientul, Bordian Ion nu s-a prezentat, fiind citat despre data, ora și locul ședinței de judecată la adresa de domiciliu indicată în materialele cauzei contravenționale, citația a fost restituită de către oficiul poștal cu mențiunea „Nereclamat", astfel că, prin prisma art. 382 Cod contravențional, instanța de judecată, considerând că, procedura citării legale a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată agentul constatator Ursu Ion nu s-a prezentat, deși fiind legal citat, fapt confirmat prin dovada de expediere a citației prin intermediul poștei electronice, astfel instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare şi a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că, prin decizia agentului constatator DP „Centru" a INSP al IGP – Ion Ursu din 01.07.2023, Bordian Ion a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. 236 alin. (1) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 01.07.2023, la ora 01:32 min., conducând automobilul de model „*****" cu n/î ***** în mun. Chișinău, str. C. Negruzzi 1, a ignorat regimul de viteză prin localitate de 50 km/h, deplasându-se cu viteza de 67 km/h, încălcând prevederile pct. 47 din RCR.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare*

şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

Potrivit art. 236 alin. (1) Cod contravențional prevede răspundere pentru „*Depăşirea vitezei de circulaţie stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră se sancţionează cu amendă de la 12 la 18 unităţi convenţionale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare”*.

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanţa reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterînd importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Instanța de judecată reține că, contravenienta Bordian Ion a fost sancționat pentru faptul că, la data de 01.07.2023, la ora 01:32 min., conducând automobilul de model „*****” cu n/î ***** în mun. Chișinău, str. C. Negruzzi 1, a ignorat regimul de viteză prin localitate de 50 km/h, deplasându-se cu viteza de 67 km/h, încălcând prevederile pct. 47 din RCR.

La materialele cauzei a fost anexat planșa fotografică obținută cu ajutorul aparatului de model TruCAM II TC 007460 la data de 07.01.2023 ora 01:32 (f. d. 11), însă din planșa fotografică nu rezultă faptul că, pe porțiunea de drum respectivă este semnalizată cu indicatorul prevăzut în pct. 47 alin. (1) lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție, nu poate constitui temei de sancționare a persoanei, ori agentul constatator nu a administrat dovada vitezei maxime admise de circulație a vehiculelor pe sectorul de drum indicat supra. Mai mult, din poza anexată nu se vede nici marca automobilului dar și nici numărul de înmatriculare în formă clară, în urma cărora instanța ar putea cu certitudine stabili vinovăția făptuitorului.

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat sa dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Instanța de judecată reține că, în cauză nu s-au adus probe convingătoare precum că, contravenientul Bordian Ion, la data de 01.07.2023, la ora 01:32 min., conducând automobilul de model „*****” cu n/î ***** în mun. Chișinău, str. C. Negruzzi 1, a ignorat regimul de viteză prin localitate de 50 km/h, deplasându-se cu viteza de 67 km/h, încălcând prevederile pct. 47 din RCR.

Conform jurisprudenței CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumţia de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenţie este o prezumţie lipsită de rezonabilitate şi poziţionează contravenientul într-o situaţie

dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalităţii părţilor şi a armelor în proces.

Drept consecință, prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, este aplicabilă şi în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern şi atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârşit-o şi nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituţie, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.*

Conform art. 7 Cod contravenţional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității şi dreptății, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Astfel, Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe suficiente în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumția de legalitate şi adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate şi plasează contravenientul într-o situație defavorabilă în comparație cu agentul statului, instanța concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acțiunile contestatorului a faptului contravenției.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, *procesul contravențional pornit încetează dacă nu există faptul contravenției.*

Conform art. 461 Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 şi 445, instanța încetează procesul contravențional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanţa v-a admite contestația lui Bordian Ion împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către agentul constatator Ursu Ion, v-a anula decizia de sancționare şi va înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravențional, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Admite contestația depusă de **Bordian Ion.**

Anulează procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 059061 din 01.07.2023 și decizia agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Bordian Ion** de comiterea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător **/semnătura/** **Tudor Stambol**